

UN PAISATGE LITORAL DIVERS

Jorge Hermosilla

El Mediterrani constitueix un espai flanquejat per tres continents, el front septentrional europeu, el meridional africà i l'oriental asiàtic. Un espai comú identificat com una gran conca en què al seu si s'han originat, desenvolupat i interrelacionat nombroses civilitzacions. Grecs, romans, fenicis, cartaginesos, musulmans... han anat succeint-se segle rere segle en bona part de les seues riberes. Una varietat cultural que té el seu reflex en la multiplicitat de paisatges riberencs distribuïts al llarg dels milers de quilòmetres que configuren el seu litoral.

És el litoral mediterrani un espai geogràfic plural, perquè, com succeeix en altres fronts litorals, es tracta d'una franja de territori condicionada per les estructures de relleu que estan en contacte amb el mar, així com el modelatge de diversos agents erosius, naturals i també antròpics. El resultat és conegut. Una àmplia varietat de formes costaneres es troben en el litoral mediterrani, habitualment en qualsevol dels països riberencs com ocorre als països nord-africans o del sud europeu. Els paisatges resultants sobreixen per la seua bellesa i singularitat; no deixen de constituir una infinitat de formes diverses fruit de la combinació de costes baixes, condicionades per la proximitat de les planes litorals i la presència d'albuferes i restingues, i on és molt habitual trobar platges d'arena o de grava; i costes altes, originades per la presència de contraforts paral·lels a la línia de costa, o alineacions que arriben al litoral amb diverses orientacions, o glacis i cons al·luvials que proporcionen una menor altura al front costaner.

El litoral mediterrani espanyol i en particular el valencià no són una excepció, de tal manera que les costes hispanes es caracteritzen per l'heterogeneïtat geogràfica i geomorfològica, amb trams tant de platges com de penya-segats. Junt amb sectors de costes abruptes i

elevades, com succeeix en la Costa Brava gironina o en destacats trams del litoral murcià o del granadí, se'n troben d'altres de costes baixes, sovint platges, com en el litoral tarragoní o d'Almeria. En el front litoral valencià s'aprecia aquesta diversitat, perquè se succeeixen de nord a sud platges d'arena i costes espadades i altes.

L'heterogeneïtat del litoral mediterrani contrasta, en canvi, amb l'homogeneïtat funcional que en les últimes dècades s'ha anat adaptant a aquest àmbit, estretament lligada al sector turístic (on és molt comú que impere el model de sol i platja) i a l'activitat de la construcció (una de les bases del model de creixement econòmic acollit al nostre estat espanyol). En la Comunitat Valenciana, llevat de llocs molt concrets, la pressió urbanística es pot

apreciar pràcticament en la totalitat de la seua costa, sense a penes diferències entre les diverses formes assenyalades. Pressió que, acompanyada d'una ordenació territorial òrfena (pels seus instruments de protecció) i qüestionada (pels seus resultats), ha donat lloc a un espai litoral degradat. L'acció antròpica apareix lligada així a la franja litoral de manera generalitzada, perquè són comptats els trams en què no s'aprecie l'empremta d'una ocupació depredadora del sòl.

La Universitat de València, fidel al seu interès pel coneixement del seu entorn, ha abordat nombrosos projectes relatius a la costa mediterrània. Estudis realitzats amb pluralitat científica, relacionats amb les ciències bàsiques, les socials i les humanitats, donen fe de les investigacions dutes a terme, i han permès el desenvolupament de treballs d'il·lustres investigadors, com els del geògraf Vicenç Roselló i Verger, que coordina el monogràfic d'aquest número de MÈTODE.

Jorge Hermosilla Pla. Vicerector de Participació i Projecció Territorial. Universitat de València

«LA UNIVERSITAT DE VALÈNCIA, FIDEL AL SEU INTERÈS PEL CONEIXEMENT DEL SEU ENTORN, HA ABORDAT NOMBROSOS PROJECTES RELATIUS A LA COSTA MEDITERRÀNIA.»

© Miguel Lorenzo